

Vážení spoluobčania!

Všetci sledujeme vážnu situáciu vo svete, ktorá neobišla ani Slovensko. Od prvého oficiálneho zistenia nákazy u nás (6. 3. 2020) do dnešného dňa (22. 3. 2020) prešli viac ako dva týždne a napriek prijatým opatreniam sa číslo nakazených rýchlym tempom zvyšuje. Vychádzajúc z tejto reality môžeme očakávať ešte tvrdšie opatrenia, ktoré nám budú menej po vôli ako je „len“ nosenie rúška, umývanie rúk a vyhýbanie sa spoločenským kontaktom. Pri výrazných obmedzeniach pohybu osôb (zatvorené školy, povinná karanténa okrem nevyhnutných nákupov atď.) predpovedá prognóza vyvrcholenie epidémie až v letných mesiacoch jún, júl. Ako dlho tieto obmedzenia potrvajú závisí aj na našom zodpovednom správaní.

Prosím Vás o trepezlivé dodržiavanie všetkých prijatých nariadení a opatrení v súvislosti s koronavírusom. Je to pre naše dobro. Kto by ešte potreboval rúška, môže sa obrátiť na obecný úrad. Tiež môžeme starším spoluobčanom zabezpečiť nákupy potravín a liekov (tel. číslo: OcÚ 044/5292221, starosta 0910/292120). Upozorňujem na upravené

stránkové hodiny na obecnom úrade (platné do odvolania): denne od 8.00 do 11.00 hod.

Podľa rady odborníkov je pre našu imunitu dôležitý pobyt na slnku, preto môžeme využívať slnečné dni na prechádzky, ale aj na začatie jarného upratovania v okolí svojich domov (pri dodržaní základných ochranných nariadení: rúška, rukavice, vzdialenosti osôb). V tomto ohľade je nám bývanie na dedine výhodou. Povzbudzujem aj školákov a študentov, aby tento „voľný“ čas využili zmysluplne, učte sa, pomáhajte rodičom, zabávajte sa tvorivo.

Spojme sa teda v týchto ťažkých časoch a ukážme dobrú vôľu a solidárnosť, nepola-
vujeme v obmedzujúcich opatreniach a vydržme túto mimoriadnu skúšku. Záverom chcem poďakovať našim zručným ženám: Jarmile Šušelovej, Jarmile Divokovej, Monike Žiškovéj, Veronike Petrenkovej, Janke Hideghetiovej, Anne Mišurovej a možno aj iným, o ktorých neviem, za pohotovú výrobu a distribúciu ochranných rúšok pre našich občanov.

-starosta obce-

EDITORIÁL

Prichádza jar. S ňou sa prebúdzajú príroda, do stromov a kríkov sa nalieva miazga, začínajú klíčiť prvé lístky na stromoch, v záhradách a na poliach sa objavujú prvé kvety. Prebúdajúca sa príroda vlieva aj nám, ľuďom, do žil novú silu. No nielen fyzickú silu, ale aj silu vnútornú, ktorá nás poháňa vpred. A keďže človek musí byť živý aj zvnútra, ja som tento mesiac zažila 2 vnútorné premeny. Prvá bola počas návštevy divadla Juraja Bagara v Nitre. Bola som na divadelnom predstavení, teda na muzikáli „Povolanie pápež“. Pre mňa silný príbeh života Jána Pavla II. sa odohrával v niekoľkých rovinách. Od jeho detstva až po jeho smrť. Rolu Jána Pavla si zahrali hneď 3 herci, Roman Poláčik, Juraj Ďuriš a hlavnú rolu mal známy Janko Gallovič, ktorý stvárňoval život tohto svätca počas jeho pôsobenia vo Vatikáne. Spolu 28 hercov a 10 mladých tanečníkov prejavili silnú ľudskosť a poslanstvo, ktoré rozplakali obec-
censtvo. Priznám sa aj mňa. Texty Daniela Hevieru, ktorý píše texty aj pre Pavla Haberu, sú poslanstvom viery, lásky a nádeje. Úplný protipól tohto emocionálneho zážitku bol film „Sviňa“, ktorý mnou otriasol. Film o skorpumpovaných oligarchoch na Slovensku a ich praktikách je hnus, ktorý vyšiel na povrch po toľkých rokoch. Aj to vďaka násilnej smrti dvoch mladých ľudí. Dva príbehy, dva protipóly. Jeden stvárňujúci egoizmus a hye-
nizmus medzi ľuďmi a druhý odovzdávajúci empatizmus, srdečnosť, toleranciu a vzájomnú harmóniu. Prajem vám na prahu sviatkov jari, Veľkej noci, aby ste vo svojich rodinách odovzdávali hodnoty a tradície, ktoré budú základom istoty pre vaše ďalšie pokolenia. Aby ste pomohli chorým, hendikepovaným a odstraňovaným, ak vás o to požiadajú. Toto je poslanstvo pápeža Jána Pavla II.

-za redakčnú radu Mašpanková-

Nezabúdajte, že vaše slová vedia hlboko raniť.
Nezabúdajte, že vaše slová môžu rýchlo uzdraviť.

aforizmus

Posolstvo Zmŕtvychvstania

Veľkonočné tajomstvo Ježiša Krista, ktoré oslavujeme a prežívame, je dôkazom toho, že to nie je iba falošná túžba, nenaplniteľná ilúzia, hviezda bludička, ktorá by nás odvádzala od reality, ale naopak, tá najreálnejšia realita, ktorú garantuje sám Stvoriteľ a ktorú vložil hlboko do duše človeka ako neuhasiiteľnú túžbu po živote v plnosti hodnôt, akými sú pravda, krása, láska, nekončiaci obdiv a šťastie. Človek neprichádza na scénu vesmíru, aby vo svetle vlastnej sebareflexie zažiaril ako meteor na Božiu slávu, ale aby vo svetle Božej slávy zažiaril ako hviezda poznávajúcu svoju hodnotu a krásu spolu s nazeraním na jas a krásu toho, ktorý ho z tmy povolal do svetla svojej slávy (porov. 1Pt 2, 9).

Veľká noc je veľkolepý príbeh Božej lásky, ktorá nekapituluje ani vtedy, keď človek stvorený na jeho obraz, pre šťastie a na jeho oslavu, vedome porušil pravidlá života a tragicky si zvolil alternatívu hriechu - egoizmu a smrti.

Veľmi veľa ľudí počulo o tom, že Ježiš vstal z mŕtvych a každá Veľká noc nám o tom hovorí a nám to pripomína. Avšak veľa ľudí to úplne neprijalo. Neuverili, že ukrižovaná Láska, ukrižovaný Boh vstal z hrobu a žije medzi nami. Pre veľa ľudí je to už len historická udalosť a možno aj legenda. Ale Veľká noc nie je historka na rozprávanie, ale posolstvo, ktoré treba nám ohlasovať aj dnes.

V každej armáde vojaci neprestajne strážia dôležité vojenské objekty. To musia vykonávať vo dne v noci, za každého počasia. Aj každý z nás musí byť takýmto vojakom, ktorý bude strážiť nie materiálne veci, ale predovšetkým svoju vieru a dušu - i to vo dne v noci, za každého počasia. Nielen strážiť, ale ešte svoju vieru rozdávať iným.

Ježišova smrť, a predovšetkým zmŕtvychvstanie je tým pokladom, ktorý si stráži každý kresťan. Teda kresťan tým, že svojím životom, správaním vyznáva Ježišovu smrť a zmŕtvychvstanie, stráži si nebo, čiže večný život, ktorý pre nás pripravil Boh.

Cirkev žije v tomto duchu. V duchu radosti, že Boh nám pripravil večný život. A keď prežívame Ježišov príchod pri každej svätej omši, voláme: „Smrť tvoju, Pane, zvestujeme

a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame, kým neprídeš v sláve.“ Pre nás veriacich tu na zemi tou slávou je už živý Ježiš, ktorý pod spôsobom chleba a vína dáva nám svoje milosti a svoje požehnanie.

V Kristovi život definitívne zvíťazil. V ňom definitívne zvíťazila láska. On otvoril nevyčerpatelný prameň milosrdenstva. Je to však program, ktorý si potrebuje osvojiť celý svet. Preto myšlienka na smrť a na večný život má nás povznášať, keď klesáme. Predsa všetci vieme, kam ideme. Preto vo svojom živote vo všetkom, čo konáme, chceme strážiť poklad čistej duše, poklad viery. Chceme pomáhať bratom a sestrám s takou láskou, že si zaslúžime večnú odmenu - nebo, lebo ako hovorí žalmista: „Naša duša očakáva Pána.“

My nosíme v sebe pečať nádeje Ježišovho ducha, ktorý v nás volá *Príď, Pane Ježišu*. Držme sa dôsledne Ježišovej cesty. Iba za cestou kríža nasleduje veľkonočné ráno. Nech to pre nás v praxi znamená životom vyznávať, že Láska je viac ako moja pravda. Jednota viac, ako moja múdrosť. Človek iba tak môže nájsť plne seba, ak úprimne daruje seba samého. A to je jedna z najboľavejších rán našej súčasnosti, že voči množiacemu sa zlu všetkých druhov nevieme postaviť pravdu víťazstva lásky vo vlastnom živote.

Spoločne prosíme, spoločne sa posväcujeme, spoločne sa odhodlávame denne pre Kristov kríž, aby sme poznali silu Božej vernosti a ponúkli svetu objektívnu nádej. Ježiš predsa vstal a žije.

Prajem vám, aby ste tieto Veľkonočné sviatky prežili omnoho hlbšie ako inokedy predtým, aby tak Pán Boh mohol do vašich srdiec vliať radosť a pokoj, pre vás i pre vaše rodiny. Matka Božia, Sedembolestná Panna Mária, ktorá trpela so svojim Synom, nech vás sprevádza svojou materinskou láskou a požehnaním.

V duchu s Vami požehnanú Veľkú noc a hojné ovocie Ducha želá

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD
správca farnosti

Zo života JDS v Malužinej

Prvý štvrtrok roku 2020 bol bohatý na kultúrno-spoločenské akcie, ktoré sa stali neodmysliteľnou súčasťou života našej obce. Na jednotlivých podujatiach vládla nefalšovaná dobrá atmosféra.

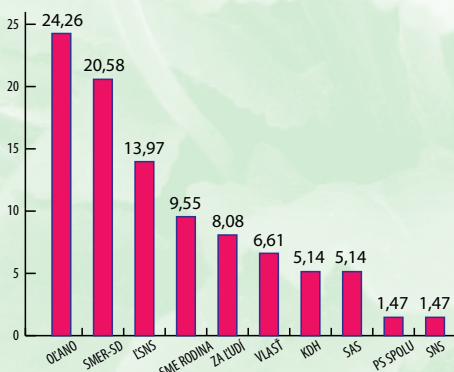
- Spoločne sme privítali rok 2020, členky klubu JDS z vlastnej iniciatívy napiekli šišky na detský karneval i na večerné pochovanie basy.
- Záujem o detský fašiangový karneval nebol veľký – detí prišlo málo. Je to škoda, lebo práve tu sa mohli deti aspoň na chvíľu prezentovať ako rozprávkové bytosti a vstúpiť do sveta zázrakov.
- Po roku ožila dedina fašiangovým sprievodom masiek, ktoré vyčarili úsmev na tvárach všetkým. Večerný program bol pestrý, ako sa na fašiangy patrí – bolo tam všetko, čo na fašiangu má byť – akcia splnila očakávanie.
- JDS pozvala všetky ženy na posedenie pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. V deň plánovaného posedenia sa na obecnom úrade zišli ženy vo väčšom počte ako minulý rok – nebolo ich však veľa. Akcie sa zúčastnil aj starosta obce, ktorý ženám zablahoželal a každú jednu obdaroval bielou ružou a sladkosťou.
- Spomínali sme na veľkolepé oslavy MDŽ v 20. storočí. V dnešnej dobe sa podobným oslavám pri príležitosti tohto dňa nevenuje veľká pozornosť i keď ženy sú najkrajším kúzlom života; vďaka a kvety im patria...
- H. de Balzac povedal: „Žena je najdokonalejšie stvorenie; je prechodom od človeka k anjelovi.“
- Na všetkých kultúrnych akciách bola dobrá nálada a príjemná zábava. Čas života je rýchly, nedá sa vrátiť a preto sa všetci tešme z každej minúty života.

A. Gulašová, predsedníčka JDS Malužin

VOĽBY NA MALUŽINEJ

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa uskutočnili dňa 29. 2. 2020. Na Slovensku máme viac ako 4 milióny oprávnených voličov, z nich prišlo k hlasovacej urne 65,8%. Účasť na parlamentných voľbách v našej obci bola až 72,3%. Z celkového počtu zapísaných voličov 188, prišlo voliť 136 občanov. Voliči dali najviac hlasov strane **OL'ANO** – 24,26 %, na druhom mieste skončila **SMER-SD** s 20,58%. Prekvapením bola viac ako 43%-ná odchýlka v porovnaní s celoslovenskou štatistikou v počte hlasov pre **ĽSNS**, ktorá mala v našej obci 13,97% hlasov. V rámci Slovenska mala strana **ĽSNS** 7,97%. Strana **SME RODINA** dostala 8,08% hlasov, **ZA ĽUDÍ** hlasovalo 8,08 %. **VLAŠŤ** volilo 6,61% voličov. Rovnaký počet 5,14 % dostala strana **KDH** a **SAS**. Strany **PS SPOLU** a **SNS** skončili v našej obci na

8. mieste s počtom hlasov 1,47%. Zvyšných 5 strán volilo zhodne 0,73% našich voličov a to stranu **HLAS ĽUDU, SOLIDARITA, STANK, DOBRÁ VOĽBA** a **SĽS**. „Ideme ďalej“, ako prehlásil líder volieb Igor Matovič.

účasť **72,3%**

	Počet hlasov v %
OL'ANO	24,26
SMER-SD	20,58
ĽSNS	13,97
SME RODINA	9,55
ZA ĽUDÍ	8,08
VLAŠŤ	6,61
KDH	5,14
SAS	5,14
PS SPOLU	1,47
SNS	1,47

Hlas ľudu	0,73
Dobrá voľba	0,73
Solidarita	0,73
Stank	0,73
SĽS	0,73

Fašiangy a karneval v Malužinej

Obdobie od Troch kráľov po Popolcovú stredú je už od nepamäti časom radosti, zábavy, rôznych veselíc, hodovania – časom fašiangovým. Fašiangy predpovedajú príchod jari, sú tiež predchodcom pôstneho obdobia. Zvyklosti a tradície spojené s týmto časom siahajú do predkresťanského obdobia.

Aj tento rok sme v našej obci slávili fašiangy – a to hneď dvakrát. Pre najmenších sme 15. februára pripravili detský karneval. Deti si pochutnali na tradičných šiškách a inom občerstvení, zabavili sa s konfetami a balónmi, potancovali, tiež si spolu s nami zahrali pár hier – najväčší úspech tradične zožal stoličkový tanec a tiež hra na sochy. K dispozícii bol aj oddychový a kresliaci kútik, niektoré deti využili aj možnosť kreslenia na tvár. Deti sa nezišlo veľa, o to väčšia bola naša radosť, keď po niekoľkých hodinách odchádzali z priestorov obecného úradu so spokojnými úsmevmi na tvárach.

Posledná sobota pred Popolcovou stredou zas patrila našim fašiangovníkom, ktorí o 9-tej ráno vyrazili na fašiangový pochod dedinou. Masiek bolo viac ako po minulé roky, v sprievode sa objavili popri tradičných krojoch aj upírky, víly, mníšky, policajtky, vojaci a iné. Niektorí dovedli umenie prestrojenia do takej dokonalosti, že ich občania len ťažko mohli

spoznať, kým im neprezradili svoje meno. Nálada v sprievode bola skvelá, fašiangovníci spievali, tancovali, vinšovali a všetkých, ktorých na svojej ceste dedinou stretli, pozývali na večerný program v zasedačke obecného úradu. Svoju púť ukončili už tradične v Radvici, odkiaľ sa pomaly zbierali chystať na večer.

Pár minút pred plánovaným začiatkom fašiangovej veselice obecný úrad pripomínal malý-veľký úľ; v kuchynke sa usilovne vybalovali šišky, krájalo mäso, chystali taniere, v zasedačke sa zas robili posledné úpravy stolov tak, aby mal každý svoje miesto.

Večer otvoril pán starosta svojim príhovorom, v ktorom privítal pani starostku obce Vyšná Boca a tiež vyjadril svoju vďaku všetkým, vďaka ktorým sme sa mohli pri takejto príležitosti stretnúť. Po krátkom príhovore nasledovalo prvé tanečné kolo. Zábava bola skvelá, tanečné kolá sa striedali s programom, ktorý pripravili a nacvičili fašiangoví nadšenci. Úspech zožalo tanečné číslo, taktiež prílet „Včely“ z úľa za úradom vo vlastnoručne vyrobenom kostýme vyvolal v sále nadšenie a hlasný potlesk. Odozvy sa dostalo aj úvodnému kvízu, v ktorom sme sa čo-to dozvedeli o našej obci a jej obyvateľoch.

Večerný program zavŕšila rozlúčka s basou Rózou, ktorú sme spoločne pochovali, naložili

do pohrebného vozu – vlastnoručne zostrojeného jedným šikovným mechanikom a jeho pomocníkmi – a odprevadili na dlhú púť, aby sa k nám aj o rok mohla znovu vrátiť spolu s fašiangovým časom. Následne v sále pokračovala voľná zábava až do neskorých hodín.

Tohtoročný fašiang – ostatne ako každý pred ním – bol pre nás výnimočným. Odmenou za nadšenie, chuť a úsilie, ktoré sme vynaložili pri organizovaní týchto dvoch akcií nám bola vaša spokojnosť a účasť, ktorej sme sa nesmierne potešili. Ďakujeme všetkým – domácim aj cezpoľným, malým aj veľkým – za to, že prijali pozvanie, prišli, podporili nás a spolu s nami strávili príjemné a úsmevné chvíle. Ďakujeme tým, ktorí sa bez váhania a s ochotou každoročne podieľajú na organizácii týchto akcií – tým, ktorí pripravujú priestor, vymýšľajú a nacvičujú program, zabávajú deti, zháňajú rekvizity, pomáhajú s upratovaním – sme radi, že je nás každým rokom čoraz viac. Ďakujeme tiež členkám JDS v Malužinej za vynikajúce šišky, dídžejovi za skvelú hudbu a v neposlednom rade pracovníkom OÚ a pánovi starostovi za spoluprácu pri organizácii. Tešíme sa na budúci rok a dúfame, že sa opäť zídeme v takom hojnom počte.

-pg-

Pozvánka

Pozývame Vás na „**Batôžkové posedenie pri muzike, speve a tanci**“.

Čo to je? Kto si rád zatancuje, kto si rád zaspieva alebo iba tak posedí so susedmi pri čaji či kávičke, nech príde. Ak si chcete prílepiť, prineste si v „batôžku“ svoje vlastné „fajnoty“, či nápoje. Juniori aj seniori, všetci ste vítaní! Ľudovky, šlágre, hity 60 až 90-tych rokov v prijateľných decibeloch. No v súvislosti s mimoriadnou situáciou musíme naplánovaný dátum (8. 5. 2020) preložiť na neurčito. O novom dátume a mieste Vás budeme informovať.

Tešíme sa na stretnutie s Vami.

Záujem o korčuľovanie sa zvýšil

Tvorba ľadovej plochy patrí medzi naše zimné tradície. S napätím očakávame, kedy udrú mrazy, kedy nastane ten správny čas na jeho realizáciu. Tohtoročná zima bola však akási iná, málo mrazivá. Predsa sa však začiatkom januára podarilo vybudovať ľadovú plochu. Chce to čas a trpezlivosť. Nevznikne zo dňa na deň. A keď už je v prevádzke, treba sa o ňu starať, každovečerné polievanie bola nevyhnutnosť a tiež úprava povrchu.

18:00 podvečerná hodina patrila korčuľovaniu. Do ruksakov sme pobalili teplý čaj a korčule a podme na ľad. Skoro každý večer sme sa o tejto hodine schádzali, aby sme si spríjemnili dlhé zimné večery, vyšantili sa na ľade a urobili niečo prospešné pre svoje zdravie. Oproti minulým rokom si ľad našiel oveľa väčšie množstvo fanúšikov. Niektorých motivoval ku kúpe nových korčulí, iní svoje zručnosti na ľade vylepšili a iní sa s nimi ešte len oboznamovali. Bolo nás veru veľa, hlavne

cez víkend. S obľubou sme hrávali naháňacky. Jednoduchá detská hra sa premenila na skvelú zábavu. Naháňali sa spolu deti i dospelí. Bola to preveľká zábava. Dospelí sa preniesli do detských čias a deti sa do sýtosti vyšantili. Takito unavení a vybláznení sme večer rýchlo zaspali. Ocenili to najmä rodičia. Chlapci s obľubou hrali hokej.

Túto sezónu sme sa z ľadovej plochy tešili krátku dobu. Vyššia moc v podobe teplého počasia zasiahla a premenila náš ľad na kaluž vody. Avšak aj tých pár dní, čo sme sa korčuľovali, sme si do sýtosti užili. Myslím, že v týchto dňoch sme sa aj viac zblížili. Žijeme v uponáhľanej dobe, kedy veľa krát vravíme, že nemáme čas, táto spoločná aktivita nás spojila a zblížila. Je to kvalitný relax a oddych. Už teraz sa tešíme na ďalšie korčuľarské večery, ktoré nás čakajú najbližšiu zimu.

-kbarťkova-

Starostov komentár

Takmer 61 ton. To je množstvo komunálnych odpadov, ktoré vyprodukovala Malužiná v roku 2019. Toto číslo predstavuje okolo 260 kg odpadu na obyvateľa za rok. A toto číslo bohužiaľ každým rokom postupne narastá.

Z tohoto množstva sme v minulom roku vytriedili na recykláciu 35,41%. Zvyšok komunálneho odpadu skončil na skládke, kde môže spôsobiť znečistenie pôdy, povrchových i podzemných vôd a vzduchu. A to sú zhodou okolností tri základné zložky, ktoré potrebujeme k životu.

Čo by sme my, ako bežní ľudia, mohli urobiť, aby sa nám tieto čísla zmenili?

Prvé, čo človeku asi napadne je začať viac a poctivejšie triediť odpad. Áno, tu je isto dobré začať, ale lepším „udržateľnejším“ spôsobom je redukcia odpadu. Jednoducho zabránenie jeho vzniku. Ak nevznikne, tak ho netreba recyklovať, spaľovať či večne skladať na skládke a ani zaň platiť.

Ako vidno z tabuľky č.1 v porovnaní s rokom 2018 sa nám ale podarilo znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu - ZKO („kuka“ nádoby a kontajner pri cintoríne) o približne 1,7 tony. Výdaj z obecného rozpočtu na zber, odvoz a uloženie týchto 39,41 ton ZKO predstavoval v minulom roku približne 5200 €. Prečo považujem za potrebné Vás o tomto informovať? V blízkej budúcnosti nás čakajú opatrenia, za ktoré si možno „priplatíme“! A prečo „možno“ – to bude závisieť od prístupu každého z nás. Schválená novela zákona o odpadoch totiž od 1. 1. 2021 zavádza dve podstatné opatrenia:

- zákaz skládkovania neupravených odpadov. To zjednodušene znamená, že na skládku odpadov môže byť uložený len odpad, ktorý bol pred tým upravený (drvením a triedením).

Toto opatrenie nám výrazne ovplyvní cenu za uloženie odpadov na skládku.

- povinnosť pre firmy zabezpečiť vybavenie zberných vozidiel váziacim systémom. To znamená vybavenie vozidiel váhou, na ktorú „prispejeme“ v zvýšených poplatkoch za odvoz odpadu.

Podľa predbežných odhadov môže výška poplatku za zber zmesového komunálneho odpadu zavedením vyššie uvedených opatrení dosiahnuť 1,5 – 2,5 násobok súčasného poplatku (t.j. 21 až 35 € za osobu). Tento predpoklad samozrejme platí pri rovnakom množstve ZKO, aké sme vyprodukovali v minulom roku.

Chcem tiež upozorniť na prípustnú mieru znečistenia v kontajneroch na vytriedené zložky KO, ktorá pre tento rok predstavuje do 40% a každým rokom bude prísnejšia. Pri prekročení tejto miery znečistenia zodpovedá za nakladanie s takýmto odpadom obec. Znečistenie predstavujú odpady, ktoré do týchto nádob nepatria (v kontajneri pre sklo: plastové alebo kovové uzávery na pohárokoch, sviečky v svietnikoch z cintorína, keramika..., v kontajneri pre plasty: znečistené plasty od

nebezpečných chemikálií, zvyšky potravín, guma...).

V tomto roku sa rozhodne aj o „poslednej“ úprave poplatku za uloženie odpadov na skládkach komunálneho odpadu pre Environmentálny fond. Ak prekročíme hranicu 40% úrovne vytriedenia KO, bude tento poplatok na rok 2021 vo výške 18€/tonu (tabuľka č.2).

Konečná výška poplatku však závisí aj od našej uvedomelosti a ochote zapojiť sa do triedenia odpadu, alebo lepšie do predchádzania vzniku odpadu všeobecne. Jedným z opatrení, ktoré predchádza vzniku odpadu, je kompostovanie. V blízkej dobe chceme preto uzatvoriť dohody o kompostovaní vlastného biologického odpadu medzi obcou a jednotlivými domácnosťami. V prípade, že bude mať domácnosť záujem, obec jej na základe tejto dohody poskytne domový kompostér.

Ďakujem všetkým, ktorí sa k tejto problematike stavajú zodpovedne. Takto „pomáhate“ aj ostatným občanom šetriť ich financie! Samozrejme, že tu nejde iba o naše financie, ale predovšetkým o vzťah k životu na našej krásnej planéte.

-Ing. Břetislav Chytil, starosta obce-

tabuľka 1

	2018	2019
Celkové množstvo komunálneho odpadu (t)	59,19	60,9
Vytriedené zložky odpadu (t)	18,11	21,59
Zmesový komunálny odpad – ZKO (t)	41,08	39,31
Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov (%)	30,5	35,41

tabuľka 2

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

Zo života ľudí

Mnoho Slovákov žije v zahraničí. Migrácia, sťahovanie alebo už akokoľvek to nazveme, je prirodzený stav. Už od nepamäti ľudia cestovali, najskôr za potravou, v súčasnosti za lepšou prácou, skúsenosťami, lepším životným rozhľadom, zážitkami či štúdiom. Už v predošlých číslach sme venovali priestor ľuďom, ktorí sa vrátili zo zahraničia a opisali svoje skúsenosti. Rozprávali sme sa s dvoma mladými šikovnými ľuďmi – Palkom Petrulom a Peťom Pastuchom o tom, aký bol ich život v zahraničí a prečo sa rozhodli vrátiť.

» Velkou motiváciou pre vycestovanie do zahraničia je lepší príjem. Zohralo toto dôležitú úlohu aj v tvojom rozhodovaní pri odchode do Anglicka? Koľko rokov si žil v zahraničí?

Peťo: Do Anglicka som vycestoval v roku 2007 a celkovo tam strávil vyše 12 rokov. Samozrejme, hlavnou motiváciou bol lepší zárobok, ale aj zdokonalenie sa v jazyku.

Palko: Áno! Lepší príjem bol jeden z dôvodov, prečo som sa rozhodol pre prácu v zahraničí. Druhým bol anglický jazyk, ktorým som sa snažil zdokonaľiť. V Anglicku som bol v rokoch 2007 – 2019, čiže 12 rokov.

» Ako si sa dostal k práci v zahraničí a aké boli tvoje začiatky? Je ľahké odísť zo Slovenska? Čo je dôležité dodržať, aby bol človek v zahraničí spokojný?

Peťo: K práci sme sa dostali cez pracovné agentúry a začiatky rozhodne neboli najľahšie. Nebyť kamarátov, s ktorými som sa vybral do zahraničia, bolo by to ešte náročnejšie. Napríklad, hneď po vystúpení z lietadla som stratil peňaženku so všetkou hotovosťou a dokladmi. Nebyť chalanov, mám dosť veľký problém... Nová krajina, nový spôsob života, práca od nevidím do nevidím aj 7 dní v týždni... Chvíľu trvalo, kým sme sa „oľakali“ a našli si taký životný rytmus, ktorý nám vyhovoval. Určite bolo pre mňa najdôležitejšie, že som tam nešiel sám a až do konca pobytu som mal vedľa seba pár blízkych ľudí.

Palko: K práci v zahraničí som sa dostal pomocou sprostredkovateľskej agentúry, ktorá mi pomohla nájsť prácu v danej krajine. Vycestoval som spolu s mojimi dobrými kamarátmi Petrom Pastuchom a Andrejom Pastuchom. Začiatky boli, ako všade, ťažké – nové prostredie, noví ľudia, nová kultúra, o ktorej som vedel len z televízie a školských učebníc. Ale boli sme traja, navzájom sme si pomáhali a podporovali sa, takže sme si na nové prostredie veľmi rýchlo zvykli.

Nebolo ľahké odísť zo Slovenska, od rodiny, priateľov, známych. Slovensko som vždy považoval a vždy budem považovať za svoj rodný domov. Aj keď som bol v zahraničí, vždy ma to ťahalo domov. Spokojný? Myslím, že najdôležitejšie je prispôbiť sa danej krajine a zvykom a neustále na sebe pracovať.

» Akej práci si sa venoval v zahraničí? Ako cudzinec si mal možnosť kariérneho rastu?

Prípadne čo bolo potrebné splniť, aby si sa dostal na vyššiu pozíciu?

Peťo: Začínal som v sklade s potravinami, ako množstvo Slovákov v zahraničí. Jedným z veľkých plusov cudziny je práve to, že dávajú šancu kariérneho rastu každému, kto má o to záujem a ukáže snahu posúvať sa ďalej. Musel som mať lepšiu angličtinu, absolvovať kurzy a uistiť ich, že tak skoro z Anglicka neodídem.

Palko: V zahraničí som pracoval ako skladník a kvalitár potravín. Bol to sklad s potravinami, predovšetkým s čerstvým ovocím a zeleninou z celého sveta. Mojou úlohou ako skladníka bolo vybavovať a spracovávať objednávky od zákazníkov v správnom množstve a požadovanom druhu tovaru. Ako kvalitár som bol, samozrejme, zodpovedný za kvalitu a čerstvosť potravín. Výber zákazníkov bol v skutku veľký, zásobovali sme jednotlivých zákazníkov až po reštaurácie, školy, nemocnice, dokonca väznice v celej Británii.

Kariérny postup bol, samozrejme, možný. Slovákov v zahraničí vnímajú ako pracovitých a usilovných ľudí, takže niektorí moji slovenskí kolegovia sa vďaka svojej šikovnosti a vytrvalosti vypracovali na celkom vysoké pozície.

» Vnímáš rozdiel v životnom štýle ľudí v Anglicku a na Slovensku? Čo sa ti páčilo na živote v Anglicku a čo naopak nie? Priniesol si si nejaký zvyk, ktorý si si obľúbil?

Peťo: Rozdiely sú citeľné a nie vždy akceptovateľné. O Slovákoch v zahraničí sa hovorí, že sú pracovitý národ, čo sa o väčšine Angličanov, s ktorými som v robote prišiel do kontaktu, nedá povedať. Mnohých som už po 2 týždňoch viac nevidel... V čom by sme si mohli brať od nich príklad, je ich pohľad na život (čo však možno súvisí s lepšou ekonomickou situáciou). Málokedy tam vidíte zamračených, zazerajúcich a uhundraných ľudí. Navyše nikto nikoho nerieši, neposudzuje, nehodnotí, každý si žije svoje. Život v Anglicku mi dal príležitosť na splnenie si cestovateľských snov, žiť si život, ktorý mi v danej životnej etape vyhovoval. Mínusom od začiatku až do konca bolo odlúčenie od rodiny a najbližších, chýbali mi hory, turistika...

Anglické zvyky ma neoslovili. Čierny čaj s mliekom mi nechutí a darčeky pod stromčekom stále vybaľujem večer 24.

Palko: Životný štýl v Anglicku a na Slovensku je veľmi rozdielny. Ale to závisí na každom z nás individuálne. Z môjho pohľadu mi pripadá, že slovenský životný štýl je viac uponáhľaný. Angličania si z ničoho veľkú hlavu nerobia a na všetko majú čas, nie nadarmo sa hovorí – riešiť situácie „s kludom Angličana“.

Priznám sa, že nie som veľký fanúšik anglickej kultúry a ich tradícií. Vyrástol som tu na Slovensku, takže na moje zvyky, či zlozvyky tie anglické nezanechali žiadnu stopu. Jeden zvyk, ktorý som si predsa len z Anglicka priniesol, je asi v strave. Keďže mojím obľúbeným raňajkovým pokrmom

je hemendex (z angl. ham and eggs, v preklade šunka a vajcia), tak namiesto šunkovej salámy si teraz dám opečenú anglickú slaninku.

» Aká je podľa teba výhoda či už dlhšieho alebo kratšieho pobytu v zahraničí? Čo ti táto práca dala po profesijnej stránke a čo vo všeobecnosti? Odporučil by si ľuďom prácu a život v Anglicku?

Peťo: Určite by som každému odporučil vycestovať do zahraničia a okúsiť si život mimo svojej komfortnej zóny. Aj keď dakedy to bol boj, celkovo mi to dalo veľa – zlepšil som si angličtinu, posunul sa po profesijnej stránke a určite ma to nejak „poznačilo“ aj ľudsky. My sme žili v multikultúrnom meste, boli sme vystavení nielen anglickým, ale aj pakistanským či indickým zvykom a ľudským povahám. Každý takýto podnet bol pre nás lekciou (pozitívnu či negatívnu).

» Uvažoval si nad tým, že tam ostaneš žiť? Prečo si sa rozhodol vrátiť naspäť na Slovensko?

Peťo: Úprimne, zo začiatku som aj mal také myšlienky, že tam zostanem. Situácia sa však vyvinula tak, že už si neviem predstaviť iný život ako na Slovensku.

Palko: Nie. Vždy som sa chcel vrátiť domov na Slovensko.

» Počas života vo Veľkej Británii si navštívil veľa zaujímavých miest. Máš nejaké cestovateľské tipy, ktoré by si nám odporučil?

Peťo: Dovolenky som okrem Slovenska trávil väčšinou v Španielsku, Portugalsku a na ich ostrovoch (Madeira, Azory, Tenerife), pre mladšie ročníky by som odporučil Ibiza. Naozaj pekné miesta sa dali nájsť aj vo Veľkej Británii. Či už anglický národný park Lake District, škótsky ostrov Isle of Skye alebo mestá Londýn, Edinburgh.

Palko: Áno, to je pravda. Každú voľnú chvíľu som sa snažil využiť na spoznávanie nových miest. Navštívil som miesta, o ktorých som nikdy nepočul, alebo vedel len z dokumentárnych filmov, či už to boli veľkomestá (Londýn, Amsterdam, Barcelona, Hamburg), dovolenkové destinácie (Madeira, Tenerife, Španielsko) alebo národné parky (Snowdonia, Seven Sisters). Každému by som odporučil navštíviť Island alebo Škótsku vysočinu. Mojou srdcovkou však ostávajú naše slovenské Tatry. ☺

-kbarťkova-

Ako nás Braväckí lišiaci na Čertovici prekvapili

Bola pekná slnečná nedeľa. Z facebooku sme sa dozvedeli, že na Čertovici vybudovali bežkársku trať. Rozhodli sme sa, že ich pôjdeme preskúmať. Za náš cieľ sme si vybrali útulňu Líška, nachádzajúcu sa v nadmorskej výške 1 380 metrov.

Autom sme sa vyviezli pred Motorest Čertovica. Odtiaľto sme začali stúpať k nášmu cieľu. Počasie nám prialo, slniečko svietilo a vietor iba jemne pofukoval, ideálne podmienky. Hneď od začiatku je prudké stúpanie v dĺžke dvoch kilometrov. Následne

sa už ide ľahšie, ale stále do kopca. Počas bežkovania stretávame partiu z Bardejova. Vtipkujeme, smežeme sa a čo to o sebe zisťujeme. Ako správny domáci im dávame ďalšie zaujímavé tipy na bežkovanie. Počas celej cesty zisťujeme, že sme pre bežkárov veľmi vtipný objekt. Obidve sme oblečené vo vestách s logom Demänovky. Skoro každý sa nás pýta, či máme aj v batôžkoch trošku Demänovky. Toto budeme musieť do budúcnosti zmeniť a tento bylinný likér si k našim zimným výpravám pribaliť (keď už máme tie vesty).

Po asi hodine sa dostávame k útulni Líška, kde sa nám naskytne nádherný výhľad na Nízke Tatry a obec Braväcovo. Už počas cesty sme si všimli, že je na bežeckých trasách akosi rušno. Pripisovali sme to peknému počasiu. V okolí útulne Líška sa nachádza veľká skupina bežkárov. Je tam neobvykle rušno. Zastavujeme v našom ciele, kocháme sa výhľadmi na Horehronie a nesmelo pokukujeme na dav, ktorí je okolo nás. O chvíľu sa nám prihovára milý pán, ponúka nás gulášom a páleným. O takomto občerstvení sa nám ani nesnívalo. Zisťujeme, že každý rok organizujú prechod z Čertovíc do obce Braväcovo, v útulni Líška vždy pripraví nejaké občerstvenie. Vždy ma poteší, keď zistím, že sa niečo takéto organizuje v blízkom okolí a zároveň prekvapí, že o tom neviem. Bolo nám s nimi veľmi veselo, dozvedeli sme sa, že sú veľmi aktívnym združením a organizujú niekoľko výstupov v blízkom okolí. Tu už prichádza staršia pani, odhadujeme, že má cez sedemdesiat rokov, ale ide rezkým bežkárskym tempom. S organizátormi sa vrúčne zvitava. S údivom na ňu hľadím, výstup je naozaj náročný, obdivujem ju, že to zvládla v jej veku. Zisťujeme, že všetko pohostenie zrealizovali Braväckí lišiaci - miestny turistický oddiel. Sú naozaj veľmi srdeční. Strávili sme s nimi pri spoločnej debате asi hodinu. Vôbec sa nám nechcelo ísť naspäť. Ešte by sme debatili.

Vymieňame si posledné tipy na turistiku a schádzame už rýchlejšim tempom dolu. Slúbili sme im, že o rok sa k nim pridáme a čo vy, ostatní bežkári z Malužinej, pôjdete s nami?

-kbarťkova-

KOČIARIKOV

takto nejako by sa dali nazvať pribúdajúce mladé rodinky s kočiarikmi. Môžete ich stretnúť pri prechádzke našou obcou, prejdete popri nich po špičkách, aby ste tých maličkých nezobudili....

Štvorlístok (Neuveriteľný poľovnícky príbeh)

Koncom roka 2007 som zachytil správu v médiách, že medveď napadol troch poľovníkov na spoločnej poľovačke. Táto správa ma tak trochu vyburcovala k tomu, aby som aj ja opísal moje stretnutie hneď so štyrmi medveďmi naraz. Stalo sa to 15. 6. 2007 v revíri Urbárskeho pozemkového spoločenstva Hybe v krásnom prostredí Nízkych Tatier. Vo vrecku som mal povolenie na lov srnca II. vekovej triedy. Tento deň mi určite navždy utkvie v pamäti. Bolo pekné júnové popoludnie, ktoré ma priam volalo do revíru. Zobral som pušku, Win.270, obliekol si kabát a už som aj uhaňal do horárne zapísať sa do knihy, ktorá je zavesená na stene.

Vo dvore som sa stretol s pani horárkou, ktorá relaxovala v záhrade. Prehodil som s ňou zopár slov a pobral som sa do revíru Široká. Je to asi 600 metrov od horárne. Keď som prichádzal k môjmu stanovištu, nabil som si pušku a zistil som, že mám iba tri náboje a aj mobilný telefón zostal doma. S nabitou puškou som sa pomaly a potichu dostal až na miesto, kde som si sadol a sledoval rúbaň pred sebou. Bolo úplné bezvetrie a ticho. Sedel som asi hodinu. Keď sa na rúbani nič nedialo, tak som sa rozhodol, že toto miesto opustím a posunul som sa nižšie asi o 50 metrov. Sadol som si na kraj hory a pozeral som na veľkú rúbaň, ktorá

bola posadená malými stromčekmi. Ešte som sa nestihol poriadne usadiť a za chrptom som počul divný zvuk. Pomaly sa otočím a čo nevidím, 30 krokov odo mňa (sám som to na druhý deň bol „odkrokovat“) si farbavým krokom ide statná medvedica, (okolo 150 kg) okolo nej sa motalo tohtoročné mláďa a kúsok za nimi šiel pestún. Pomaly kráčali riedkou horou až došli na moju ešte teplú stopu, kde sa stará zarazila, postavila sa na zadné a začala vetriť po okolí. To som už bol „prtláčeny“ o veľkú jedľu a pozoroval som, čo sa ide diať. Medvedica ma nezbádala, ale asi ma zavetрила, pretože hneď padla na štyri, zafučala a miernym klusom sa pobrala aj so svojimi ratolesťami späť do lesa. Som človek, ktorý toho znesie dosť, už som stretol v tejto lokalite pár medveďov, ale toto ma trochu zaskočilo. Tak som si povedal: - Paľo, pober sa odtiaľto preč! -

Bolo 19,30 hod. a bola by hanba, keby som odišiel domov, tak som sa znovu posunul ešte nižšie ako som bol. Cestou na tretie stanovište som našiel 5 krásnych dubákov. Nepohrdol som nimi a vložil som si ich do klobúka. Našiel som si dobré miesto na malom grúniku, sadol som si medzi dve obrovské jedle a začal som pozorovať rúbaň pred mnou. Keď som zložil z očí pozorovací ďalekohľad, preložil som hriby do plecniaka a v tom za chrptom počujem

prasknutie vetvičky. Myslel som si, že je to srnec. Puška bola opretá po mojej pravej ruke. Pomaly som sa otočil dozadu a trinásť krokov odo mňa (znovu som to bol odkrokovat) pri strome stál obrovský medveď. Tak toto mi už nebolo jedno. Opatrne som si kľakol a zobral do rúk pušku. Zamieril som medveďovi rovno na hlavu. Potom som preniesol hlaveň na strom, pri ktorom stál a vystrelil som, vzápätí som prebil. Zo stromu odletela kôra. Reakcia medveďa nebola takmer žiadna. Pozrel na nástrel a pobral sa priamo na mňa. Keď bol odo mňa na päť krokov, znova som vystrelil a to do vzduchu. Ešte aj teraz, keď to píšem, mám na tele zimomriavky. Medveď sa vôbec nezastavil. V tom okamihu som mal prebité a čakal som, čo sa bude diať. Medveď prišiel ku mne až natoľko, že som mu položil ústie pušky na čelo a zastal. Ja som pozeral naňho a on na mňa (v mojej puške bol posledný náboj).

Neviem, ako dlho to trvalo, ale viem, že v mojej mysli mi prebehol celý môj život. V duchu som si povedal: - Ak sa pohnesť, zomrieš! - Toto akoby bol medveď počul, pokrútil hlavou a cúvol krok dozadu a pekne v kľude odišiel presne tým smerom, kde aj jeho rodinka. Chvíľu som kľučal ako prikovaný. Keď som sa spamätal, hneď som sa zdvihol, hodil plecniak na chrbat, pušku som pevne stisol v rukách a s veľkou opatrnosťou som opúšťal miesto stretnutia. Keď som došiel do doliny, hodil som pušku na plece a šiel som do horárne napísať do knihy na čo som strieľal. Pri horárni som znovu stretol horárku. Počula dva výstrely a tak sa ma pýtala, či srnček už leží. V skratke som jej rozpovedal môj zážitok. Videla, že som tak trochu v šoku a pohostila ma pohárikom pálenky. O desať minút som sa pobral domov. Zážitok som porozprával aj mojim dvom synom. Počúvali ma s otvorenými ústami. Mladší syn sa ma opýtal: - Oci, akú mal labu? - Ja som mu odpovedal: - akú mal labu neviem, ale hlavu mal obrovskú! - Toto bol môj neuveriteľný príbeh, na ktorý naozaj do mojej smrti nezapudnem. Neviem si vysvetliť správanie tohto medveďa. Podľa môjho odhadu mal okolo 300 kg.

-Napísal: P. Žiška, Malužiná-

Naša obec – stredobodom záujmu aj v tlači

Stretli ste sa už s časopisom ČAROVNÉ SLOVENSKO? Ani ja nie, až kým nás, turistov z Malužinej, neoslovil redaktor tohto časopisu. Zavolať na obecný úrad a informovať sa na turistický oddiel v obci. Mal záujem vystúpiť na Veľký BOK. Martin Španko sa hneď ujal mladého redaktora Juraja Červenku. Dal dokopy 10 ľudí z turistického oddielu v obci a výstup na Veľký Bok (už tretí v poradí v tomto roku) sa mohol začať. Ako napísal Juraj Červenka: „Hoci Veľký Bok s nadmorskou výškou 1727 metrov je dominantou Nízkych Tatier, patrí k málo navštevovaným vrcholom. Je totiž odľahlý a výstup naň znamená zdĺhavé celodenné putovanie“. My sme sa na Hodrušu vyviezli autami. Na vrchol sme sa predierali vo vetre a hmle. Pána Červenku,

inak aj známeho historika, zaujímal nielen okolité hory, ale aj história Poľovníckej chaty, ktorá bola za vojny vypálená. V svojom článku uviedol: „Ešte pred vypálením chaty, na jar 1944, chceli na Veľkom boku usporiadať preteky v obrovskom slalome. Keď účastníci a organizátori stúpali nahor, smerom od horehronskej strany, počasie sa veľmi zhoršilo. Mnohí športovci vo víchrici zablúdili, traja, žiaľ, už na chatu nedošli. V Čarovnom Slovensku nájdete okrem iného aj fotky historických budov našej obce a okolitej prírody. Turistický oddiel prijal ďalšiu výzvu mladého redaktora – na vrchol Baranec. Kto sa pridá?

V tomto istom čísle časopisu Čarovné Slovensko (marec 2020) nájdete aj článok o Ma-

lužinskej modrej jaskyni. Hoci podľa slov Jána Šmola, bola jaskyňa premenovaná na „Modrú jaskyňu“. Autor článku Richard Filipko uvádza: „MODRÁ JASKYŇA je jedinečná aj vo svete. Geologická náhoda spôsobila, že štvrtina kvapľov je v jaskyni sfarbená do modra a zelena. Medzi Malužinou a Nižnou Bocou je pár metrov od starej cesty prírodný fenomén- modrá jaskyňa“. V každom prípade je naša jaskyňa naozaj unikát. Obdiv patrí všetkým jaskyniarom, ktorí majú zásluhu na jej objavení a na jej sprístupnení. A nielen na objavení modrej jaskyne, ale aj ďalších 2 jaskýň. Momentálne skupinka jaskyniarov sprístupňuje banskú šachtu priamo v Malužinskej doline. Veľa zdraru, chlapci!

-MaŠpanková-

DOBRÉ RADY

Podbeľ liečivý

je prvý jarný kvietok, ktorý sa využíva najmä pri chorobách dýchacích ciest. Latinský názov „tussilago“ znamená v preklade „odháňач kašľa“. Podbeľ má protizápalové účinky a uľahčuje vykašľávanie, zároveň tlmí suchý kašeľ. Vedeli ste, že pomáha pri žalúdočných problémoch- pri zápaloch a nechutenstve? Tiež urýchľuje liečbu rán a vredov, popálenín a ekzémov. Pri poštípaní hmyzom je veľmi účinný. Jeho protizápalové účinky pomáhajú pri zápale žíl, bolestiach kĺbov, artróze a dne. Podporuje aj liečbu cukrovky. Urobte si doma:

Sirup na kašeľ

Nazbierajte 1 liter kvetov, najlepšie za slnečného počasia, aby boli kvety v plnom kvete. Zoberte pohár, do ktorého navrstvíte najprv vrstvu podbeľu, potom vrstvu trstinového cukru. Takto môžete prekladať niekoľko vrstiev, posledná vrstva je cukor. Pohár uzavrite, uložte na chladné a tmavé miesto na 2 mesiace. Vznikne hustý sirup, ktorý precedíte, uvaríte a odložíte

-Ma Španková-

na chladné miesto. Užívame 1 čajovú lyžičku dva razy denne.

Obklad na opuchy a bolesť

Čerstvé kvety nasekáme nadrobno, alebo podrvieme v mažiari, aby vznikla kašovitá zmes. Zmes potom prikladáme priamo na postihnuté miesto a necháme pôsobiť.

Podbeľ býva často súčasťou bylenných zmesných čajov. **POZOR! Tehotné ženy a veľmi malé deti** môžu podbeľ využívať len v rámci bylenných zmesí, v ktorých je podbeľ zastúpený najviac 15%. Podbeľ sa nesmie užívať viac ako 4 týždne v roku!

Chráňte sa proti CORONA VÍRUSU

Vírus COVID-19 postihuje najmä ľudí s oslabenou imunitou. Preto je tak veľmi dôležitá práve prevencia a aktivity na zlepšenie imunity. Mikroskopické vírusy sú často okolo nás a väčšinou si ani neuvedomíme, že sme sa nakazili. Napadnutie vírusmi sa totižto môže a nemusí prejavovať formu rôznych symptómov, ako napríklad podráždenie sliznice, zvýšená teplota, nádcha, kýchanie, kašeľ, bolesť svalov, hlavy alebo brucha. Pri každom napadnutí sa aktivuje imunitný systém. Ak je silný, útok vírusov odrazí. Preto je tak dôležitá práve prevencia a aktivity na zlepšenie imunity. Bio Farma Východná ponúka na svojom e-shope (eshop.farmavychodna.sk) **imunitný balíček** zložený zo 7 čajov spolu s návodom, ako ich používať. **Antivirotická kúra** spočíva z pitia bylenných čajov a inhalovania bylenných silíc so silnými antivirotickými

a regeneračnými účinkami, ktoré intenzívne potláčajú množenie vírusov a podporujú samouzdravovacie procesy v tele. O týchto látkach a ich vynikajúcich účinkoch sa vie už celé storočia, sú dlhodobo sledované, podrobne zdokumentované a popísané v mnohých herbároch a odborných publikáciách. Ich použitie je jednoduché. Do aroma lampy, alebo na radiátor do tanierika nalejete horúcu vodu, nakvapkáte 4-5 kvapiek silice (Tymianová, Šalviová, silica z Maternej dúšky). Silica sa vyparuje do miestnosti, napríklad tymianová silica má výrazné účinky proti vírusom, baktériám a plesniam. Silice môžete použiť aj na klokanie. Všetky čaje a silice sú v Bio kvalite. Farma Východná pestuje bylinky na 24 hektároch pôdy. Všetky čaje sú sypané, bez prídavku konzervantov.

-Ma Španková-

Imunitný balíček

1x Tatranský dúšok
1x Pamajorán obyčajný
1x Tri studničky
1x Rebriček obyčajný
1x Supermint
1x Yzop lekársky
1x Arónia sušené plody
1x Návod na používanie
1x leták našich aktuálnych produktov

Exp.: 28.02.2022

Výrobca: Farma Východná p.d.

Antivirotický balíček

1x Horský čajiček
1x Rebriček obyčajný
1x Bolavé hrdielko
1x Rumanček kamilkový
1x silice Od Hanusa 3ks
1x Návod na používanie
1x leták našich aktuálnych produktov

Exp.: 28.02.2022

Výrobca: Farma Východná p.d.

Viete, že...

V našej obci máme exkluzívnych aj nových darcov krvi.

- **Pavel Žiška** je darcom krvi od 19 rokov. Od minulého roku je za 83 odberov držiteľom diamantovej Jánskeho plakety.
- **Juraj Lištiak** je darcom krvi od 18 rokov, za vyše 70 odberov je držiteľom zlatej Jánskeho plakety.
- **František Chytil** sa stal v tomto roku prvodarcom.

Ďakujeme chlapci!

Oznamy:

Vzhľadom na súčasnú situáciu na Slovensku všetky obchodné reťazce vyhradili pre seniorov nákupné hodiny:

od **9:00 - 12:00** hod.

V záujme svojej ochrany zdravia dodržujte tieto nákupné hodiny!

NARODILI SA

V januári sa narodili 2 bábätká:

Natália Petruláková rodičom Dominikovi Petrulákovi a Petre Frátrikovej
Liliana Trvalcová rodičom Stele a Jánovi Trvalcovcom

Naučte sa vážiť si veci.

*S láskou prijímate
každý drobný dar života*

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Okrúhle životné jubileum oslávila:
Anna Gulašová - 70 rokov

*Prežívame z toho, čo dostaneme,
ale žijeme tým, čo dávame.*

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná, vydáva Obecný úrad Malužiná, tel. č. 044/5292 221, email: obecmaluzna@stonline.sk redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková grafika: jennym, s.r.o.